

Iskolaérettségről - szülőknek

Az iskolaérettség nem jár együtt a 6. életév betöltésével. Minden gyermek egyéni fejlődési utat jár be, ami időben és fejlettségi szintben is eltérő lehet. Gyermekeink fejlődése sok összetevőtől függ, a genetikai adottságoktól, a családi háttértől, környezeti hatásoktól, de még a táplálkozástól is és még sorolhatnám.

Röviden összefoglalom az alapvető kritériumokat, melyekben egyénen belül és egyének között is lehet és van szóródás.

Testi fejlettség

- 120-130 cm, 20-22 kg.
- fizikai erőnlét, állóképesség
- fogváltás – a testi érettség fontos jele

Egészséges, ép érzékszervek

- látás
- hallás

Mozgás

- nagymozgás - elemi mozgások (kúszás, mászás, lábujjhegyen, sarkon, külső talpélen járás, guggoló járás, szökdelések, fel- leugrás, lépcsőjárás váltott lábbal, stb.,
- egyensúlyérzék (tud-e féllábon állni, keskeny pallón végig menni, milyen a viszonya a hintázással stb.)
- életkornak megfelelő mozgásösszerendezettség, végtagok függetlenedése (pl., labda rúgásakor ne forduljon ki a kéz; rajzolásakor, erős koncentrációsakor ne dugja ki a nyelvét, stb.)
- finommozgás – kezek, ujjak (ceruzafogás, cipőfűzés, cuppantás, csücsörítés, nyelvmozgások, képes-e elfújni a gyertyát stb.)

Testséma, testtudat, testérzékelés

- térérzékelés – térben önmagához, babához viszonyítva; majd síkban, papíron megjelenítve
- téri irányok – bal, jobb, lent, fent; balra, jobbra, lefelé, felfelé; haladási irány: balról jobbra, fentről lefelé stb.; ezek az ismeretek gyakorlással rögzülnek, és az írás-olvasás elsajátításához fontosak

Ép érzékelés, észlelés

- szem-kéz koordináció (látott vonalat, formát tudjon lemásolni, majd vonal és négyzetháló rendszerben tudjon mozogni)
- dominancia (melyik szeme, keze és lába a domináns, melyiket használja; ha „kétkezes”, vagyis mindkét kezét használja, cserélgeti a ceruzát, akkor dominancia vizsgálatot kell kérni a logopédustól, majd eldönteni, hogy melyik keze legyen, amelyikkel írni fog)
- alak-háttér differenciálás (vizuális – olvasáshoz kell, megtalálja-e az „elbújt” formát, képet), auditív – ismeretszerzéshez kell, kihallja-e a zajban a lényeges információt)
- Gestalt-látás (rész-egész megkülönböztetése) betű-szó-mondat stb.

- azonosság, különbözőség érzékelése (vizuális, hallott)
- Alak, forma, szín és nagyságállandóság (pl. gyöngyfűzésnél tud-e méret, forma és szín szerinti csoportosítani, sort felfűzni)

Általános tájékozottság

- saját neve
- szülők neve
- lakcíme
- születési helye, ideje
- időbeli ismeretek (tegnap-ma-holnap)
- évszakok, napok, napszakok
- stb.

Gondolkodás

- elemi gondolkodás (összefüggések felismerése, következtetések)
- logikai gondolkodás
- ítéletalkotás (jó-rossz felismerése, elfogadása, szabálytartás – szülők, nevelők kéréseit, utasításait betartja stb.)
- ismeretek felidézése idegen környezetben
- problémamegoldó gondolkodás

Egyéb készségek

- figyelem
- fegyelem
- emlékezet
- feladattartás, -tudat (kitartóan képes elfoglalni magát egy-egy tevékenységgel, elfogadja, ha feladathelyzetben van)
- kudarcátűrés (ha valami nem sikerül elsőre, nem szegi kedvét)
- felnőttekhez való viszony (köszönés, tiszteletteljes magatartás, szófogadás stb.)

Emberrajz – mára sokat változott a gyerekek rajzkészsége, mégis a rajzteszt iránymutató a gyermek mentális állapotának felmérésére

Beszéd-készség – tiszta beszéd, szókincs, grammatikai készség (helyes ragozás), mondatalkotás, összefüggések megfogalmazása stb.

Orrfújás – kell tudni egyedül orrot fújnia minden iskolába lépő gyermeknek

Természetesen sok és sokféle információ érhető el a különböző fórumokon és netes csatornákon. Ez egy rövid összefoglaló csupán. Ha bármelyik része felkeltette érdeklődésüket, vagy kérdésük lenne valamivel kapcsolatban, keressenek bátran!

Sikeresebb iskolakezdetet kívánok!

Budapest, 2021. január 07.

Locsmánda Judit
logopédus
locsmandij@gmail.com